

Libet

ad memoriã vt fiat: 7 hic quedã vnitas ex tribus nõ iaz nature diuerſitate discretis. ſ. vnus cuius dẽq; ſubſtãtie: q; hoc totũ intus eſt: et totũ vnũ animus. Sicut autẽ cum forma 7 ſpecies corpis interierit: non p̄t ad eã volũtas ſenſum reuocare cernẽtis. Ita cũ imago quã memoria gerit obliuione deleta eſt: nõ erit q̄ animi acie formandã voluntas recordando reſtorqueat.

De cogitationib; innoxij; 7 de his que ab acie recordatõis abigende ſunt. **Ma. V.**

Ed q; p̄ualet animũ non ſolũ oblita veruẽtia non ſenſa nec expta p̄ſingere ea que nõ exciderũt augendo: minuẽdo: cõmutãdo: 7 p̄ arbitrio cõponẽdo ſepe imaginãt̄ quaſi ita aliq̄d ſit: qd̄ autẽ ſcit: ſi ita eſſe: aut neſcit ita eſſe. In quo genere cauedũ eſt: ne aut mentiat̄ vt decipiat aut opi neſ vt decipiat̄. Quib; duob; malis euitatis nihil ei obſũt imaginata phãtaſmata: ſic nihil obſũt expta ſenſibilia: 7 rerẽta mẽozĩ: ſi neq; cupide appetant ſi iuuãt: neq; turpiſ fugiant: ſi offendãt. Nũ autẽ in his volũtas relictis meliorib; auida volutat̄ imda ſit: atq; ita 7 cũ aſũt p̄nicioſe: 7 cũ abſũt p̄nicioſi cogitat̄. Male itaq; viuũ: 7 d̄formit̄ ſm trinitatẽ hoĩs exteriori; q; 7 illã trinitatẽ: q̄ lz iteri; imagieſ: exterioria tñ imaginãt̄ ſenſibiliũ corpaliũ q̄ vtẽdoz; cauſa pepit. Nullus em̄ eis vti poſſet etiam bene: niſi ſenſaz; rez; imagines memoria tenerent. Et niſi p̄s maxima volũtatis in ſuperiorib; atq; interiorib; habitet: eaq; ip̄a q̄ cõmodãt̄ ſiue foris corpib; ſiue int; imaginibus coz; niſi q̄cqd̄ in eis capit ad meliorẽ veriorẽq; vitã referat: atq; in eo ſine cui; intuitu hãgẽda iudicat acq̄ſecat quid aliud facimus niſi qd̄ nos ap̄l's facere phibet dicẽs: Nolite p̄formari huic ſec̄lo: quã propter nõ eſt iſta trinitas imago dei. Ex vltima q̄pe. i. corpea creatura qua ſupior eſt aia: in ip̄a aia ſit p̄ ſenſuz; coz; niſi tamẽ eſt oĩno diſſimilis. Quid em̄ non p̄ ſuo genere ac pro ſuo modulo habet ſimilitudinem dei: quando quidem deus fecit oĩa bona valde: nõ ob aliud niſi quia ip̄ſe ſumme bonus eſt. In quantuz; ergo bonũ eſt quicquid eſt intantum ſc; q̄uis longe diſtãtem: habet tamen nonnullam ſimilitudinem ſummi boni: 7 ſi naturalem vtiq; rectã 7 ordinatã: ſi autẽ vitioſam: vtiq; turpem atq; p̄uerſam. Nam 7 anime in ip̄iſ peccatis ſuis: non niſi quandã ſimilitudinem dei: ſuperba 7 p̄poſtera 7 (vt ita dicam) ſerulli libertate ſectantur. Ita nec primis parentib; noſtris perſuaderi peccatum poſſet: niſi dicere-

Roz. 12.

Ecc̄i. 39.

tur. Eritis ſicut dũ Non ſane oẽ quod in creaturis aliquo modo ſimile eſt deo: etiam eius imago dicenda eſt: ſed illa ſola: qua ſuperior ipſe ſolus eſt. Ea quippe de illo proſus exprimitur inter quam 7 ipſuz; nulla interiecta natura eſt. Viſionis igitur illius: id eſt forme q̄ ſit in ſenſu cernentis quaſi parens eſt forma coz; niſi ex qua ſit. Sed parens illa nõ vera: vnde nec iſta vera proles eſt. Neq; enim omnino inde gignitur: quoniam aliud adhibetur coz; niſi: vt ex illo formetur. id eſt ſenſus videntis. Quocirca id amare: alienari eſt. Ita q; voluntas que vtrunq; coniungit quaſi parentem 7 quaſi prolem: magis ſpiritualis eſt q̄ vtrũlibet illoz; niſi. Nam corpus illud quod cernitur omnino ſpiritale non eſt. Viſio x̄o q̄ ſit in ſenſu hab; admixtũ aliquid ſpiritale: quia ſine anima fieri non p̄t. Sed nõ totũ ita eſt: qm̄ ille qui formatur coz; niſi ſenſus eſt. Voluntas vero q̄ vtrunq; cõiungit: magis vt dixi ſpiritualis agnoſcit: 7 ideo tanq; perſonam ſpiritus inſinuare incipit in illa trinitate. Sz magis pertinet ad ſenſuz; formatũ q̄ ad illud corpus vnde format̄. Senſus enim animantis 7 voluntas anime eſt: non lapidis: aut alius cuius coz; niſi qd̄ videtur. Non ergo ab illo quaſi parente p̄cedit. Sed nec ab iſta quaſi ple: hoc eſt viſiõ ac forma q̄ in ſenſu eſt. Prius em̄ q̄ viſio fieret: iam erat voluntas: que formandũ ſenſum cernendo coz; niſi admouit: ſed nõ dũ erat placituz;. Quõ em̄ placeret qd̄ nondũ erat viſum? Placitũ autẽ quietã volũtas eſt. Ideoq; nec quaſi prolem viſionis poſſumus dicere voluntatem: quia erat ante viſionem: nec quaſi parentem: q; non ex volũtate. ſ. ex viſo coz; niſi formata 7 expreſſa eſt: ſi nem fortãſſe voluntatis 7 requie poſſum; reſcere dicere viſionem: ad hoc dũtaxat vnũ. ſ. videndũ coz; niſi. Neq; em̄ p̄pterea nihil aliud volet: q; videt aliquid qd̄ volebat.

De ſine volũtatis q̄ cognoscit̄ ſi rectã an prauã cupiamus. **Capitulum. VI.**

Non itaq; omnino ip̄ſa voluntas hominis cuius finis non eſt niſi beatitudo: ſ. ad hoc vnũ irez;. ſ. ſubiectuz; volũtas vidẽdi finem non habet niſi viſionẽ: ſiue id referat ad aliud: ſiue nõ referat. Si em̄ nõ refert ad aliud viſionẽ ſed tantum voluit vt videret: non eſt diſputandũ quõ õndãt̄ finem voluntatis eſſe viſionẽz; manifeſtum eſt em̄. Si autẽ refert ad aliud: vult vtiq; aliud: nec iam videndi voluntas erit. Aut ſi videndi: non hoc videndi ſcilicet ſubiectũ ſed aliud tanq; ſi velit quicq; videre cicatricẽ: vt inde

Heu. 3.

occurrit voluntas
fuerit vt q̄ ſenſus
nõ eſt acq; ali
ut ſines habent
volũtas q̄
p̄tente vtiq; am
animo ſepa
diſtinctã habet
dendũ hã
q; viſiõ ac
vitiõ ac
luna em̄ p̄
obſiõ ex illa
ca vitiõ
habet ſenſẽ
occurrit volũ
ſenſus. cuius
tũ. Nece a
nec reſigatẽ
tũtũ autẽ
nũtũ volũ
alcedũm
lũpũ ſiue ag
ũ voluntã
bũt qui hoc
tũtũ. Nece
cũtũ gradũ
eſtẽ longã
tũtũ quẽ dũ
lũtũ quẽ dũ
pedis eſt in
tũtũ quo p̄
placet vt in
tũtũ ac quẽ
dũtũ: ſed e
nũtũ tanq; p̄
cũtũ manũ
Nece trinit
erit coz; niſi
tũtũ
Am
i
quid
ſenſus
tam nõ eſt coz; niſi
riũ formatur a
ſp̄tũtũ indole
mũtũ ſp̄tũtũ
vitiõ dũtũ
gũtũ. Erat
tũtũ a nõ
ũtũ ſenſẽ
cogitatur ex illa
in ac cogitatur
ca ſp̄tũtũ que

doceat vulnus fuisse. Aut si velit videre fenestram: ut p fenestraz videat transeūtes. Omnes iste atq; alie tales volūtaes: suos pprios fines habent qui referūtur ad finem illius volūtaris qua volumus beate viuere: et ad eā puenire vitam que non referat ad aliud: sed amanti p seipam sufficiat. Volūtas ergo vidēdi finem habet visionē et volūtas hanc rem vidēdi finē habet huius rei visionē. Volūtas itaq; vidēdi cicatricē: finē suū expetit: hoc est visionē cicatricis: et ad eā vltra nō p̄tinet. Voluntas em̄ pbandi vulnus fuisse alia volūtas est: quāuis ex illa religet: cui⁹ item finis est p̄batio vulneris. Et volūtas vidēdi fenestrā: finē habet fenestre visionē. Altera est em̄ q̄ ex ista necitur volūtas: p fenestram vidēdi transeūtes. cuius item finis est visio transeuntium. Recte autē sunt volūtaes omnes sibi met religate: si bona est illa quo cuncte referuntur: si autē praua est: prauae sunt oēs. Cōrectarū voluntatū cōnexio iter est quoddaz ascendentium ad beatitudinē: qd̄ certis velut passibus agitur. Pravaū autē atq; distortarū voluntatū implicatio: vinculū est q̄ alligabitur qui hoc agit: vt p̄iciatur i tenebras exterioriores. Beati q̄ qui factis et moribus cātant cāricū graduū: et v̄ his q̄ trahūt peccata: sic testem longam. Sic est autem requies voluntatis quē dicimus finem: si adhuc referē ad aliud: quē ad modū possumus dicere requiem pedis esse in ambulando: cū ponit v̄n ali⁹ imitatur: quo passibus p̄gitur. Si autē aliquid ita placet vt in eo cū aliqua delectatione voluntas acquiescat: nondū est tamen quo illd̄ tenditur: sed et hoc refertur ad aliud vt depute: non tanq̄ patria ciuis: sed tanq̄ refectio: vel etiam mansio viatoris.

De ea trinitate que iam non ex corpe neq; ex corpis sensu: sed de memoria nascitur cogitantis.

Capitulum VII.

Am vero in alia trinitate interiore quidem q̄ est ista in sensibilib⁹ et sensibus: sed tñ que inde concepta ē: cū iam nō ex corpe sensus corpis: sed ex memoria formatur acies animi: cui⁹ in ip̄a memoria species inherit corpis qd̄ forinsecus sensimus: illam sp̄m que in memoria est quasi parentem dicimus eius que fit in phantasia cogitantis. Erat em̄ in memoria et priusq̄ cogitaretur a nobis sicut erat corpus in loco et priusq̄ sentiret vt visio fieret. Sed cum corpus cogitatur ex illa quā memoria tenet exprimit in acie cogitantis: et reminiscendo formatur ea species: que quasi proles est eius quā me-

moria tenet. Sed neq; illa vera parens: neq; ista vera proles ē. Acies quippe animi que formatur ex memoria cum recordando aliquid cogitamus: non ex ea specie procedit quam meminimus visa m: quando quidem eoz meminisse non possemus nisi vidissemus. Acies autem animi que reminiscendo format: erat etiaz priusq̄ corpus quod meminimus videremus quantomagis priusq̄ id memorie m̄ daremus. Quis itaq; forma que fit in acie recordantis: ex ea fiet que inest memorie: ipsa tamen acies non inde existit: sed erat an̄ ista. Quis sequens autē ē vt si n̄ illa vera parens: nec ista va sit proles. Sed et illa q̄si parēs: et ista q̄si proles aliquid insinuat. Vñ interiora atq; veriora exercitati⁹ certiusq; videantur. Difficili⁹ iam plane discernitur: vtrum voluntas q̄ memorie copulat visionem: non sit alicuius eoz siue parens siue proles: et hāc discretionis difficultatem facit eiusdem nature atq; substantie paritas et equalitas. Neq; enim sicut foris facile discernebatur formatus sensus a se sibili corpore: et volūtas ab vtroq; propter nature diuersitatem que inest ab inuicem omnibus tribus: d̄ qua satis supra disseruimus ita et hic potest. Quis em̄ hec trinitas d̄ qua nūc queritur forinsecus inuēta est animo: intus tamen agitur: et non est quicq; eius preter ipsius animi naturam. Quo igitur pacto demonstrari potest voluntatem: nec quasi parentem nec quasi prolem esse: siue corporee similitudinis que memoria continetur: siue eius que inde cum recordamur exprimitur: quando vtrūq; incogitādo ita copulat: vt tanq̄ vnus singulariter appareat: et discerni nisi ratione n̄ possit. Itq; illud primum videndum est: non esse posse voluntatem reminiscendi: nisi vltimum: vel aliquid rei eius quam reminisci volumus: in penetralibus memorie teneamus. Quod em̄ omni modo et omni ex parte oblitifuerimus: nec reminiscendi voluntas exortitur: q̄si quicquid recordari volumus: recordati iam sumus in memoria n̄sa esse vel fuisse. (Verbi gr̄a) Si recordari volo quid heri cenauerim: aut recordatus iā sum cenasse me: aut si et hoc nondū certe circa ipsum tps̄ aliqd̄ recordat⁹ sum: si nihil aliud ip̄m salte; hester num diē et eius eam prem qua cenari solet: et quid sit cenare. Nam si nihil tale aliqd̄ recordatus essem quid heri cenauerim: recordari velle non possem. Vñ intelligi pōt voluntatē reminiscendi ab his quidem reb⁹ q̄ memoria cōtinent: p̄cedere: adiunctis simul eis que in de per recordationem cernendo exprimunt.

Proi. 5.
Mat. 8.
Esa. 5.